

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερά Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaafl@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΙΘ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 919 ²	Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ Τρίτη 4 Δεκεμβρίου 2018 (2002)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Πολυτάλαντος ἀγωνιστής

Θὰ ποῦμε, ἀγαπητοί μου, λίγα λόγια γιὰ τὸν **ἅγιο Ἰωάννη τὸ Δαμασκηνό**, τοῦ ὁποῦ τὴν ἱερά μνήμη ἐορτάζουμε.

***

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης εἶνε ἓνας ἀπὸ τοὺς μεγάλους πατέρας τῆς Ἐκκλησίας. Γεννήθηκε στὴ Δαμασκό, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἐπίθετο *Δαμασκηνός*. Ἔζησε καὶ ἔδρασε τὸν 8ο αἰῶνα μ.Χ., **σὲ ἐποχὴ πολὺ δύσκολη**, κατὰ τὴν ὁποία τὸ κῦμα τοῦ ἰσλαμισμού, οἱ ὀρδὲς τοῦ Μωάμεθ, κατέκλυσαν τὴ Μικρὰ Ἀσία καὶ τὴ Συρία καὶ οἱ Χριστιανοὶ ὑπέφεραν. Μέσα σὲ τέτοιο τραχὺ κλίμα ἔζησε. Ἄλλ' ὅπως λέει ὁ βιογράφος του, μέσ' ἀπ' τ' ἀγκάθια βγήκε ἄνθος, τὸ ὠραῖο αὐτὸ κρίνο.

Συμβαίνει πολλὲς φορὲς αὐτό. Συνεπῶς, **καὶ στίς πιὸ ἀντίξοες καταστάσεις μπορεῖ νὰ ζήση κανεὶς μὲ ἀγιότητα**. Ἔνας Γάλλος ἔγραψε, ὅτι καὶ στὸ Παρίσι, διεφθαρμένη κοινωνία τῆς Εὐρώπης, ζοῦν ἄντρες ποὺ ἀσκοῦν παρθενία, παρθενία ποὺ δὲν τὴ βρίσκεις οὔτε στὸ Ἅγιο Ὄρος. Δὲν εἶνε, λοιπόν, μόνο τὸ περιβάλλον ποὺ διαμορφώνει τὸ χαρακτῆρα· εἶνε καὶ ἡ διάθεσι τοῦ ἀνθρώπου. Μπορεῖ κανεὶς νὰ ζήση στὸ πιὸ εὐεργετικὸ περιβάλλον, καὶ ὅμως νὰ ἔχη κακὴ ἐξέλιξι. Παράδειγμα ὁ Ἰουδας· ἔζησε στὸ περιβάλλον ποὺ ἐφώτιζε τὸ πρόσωπο τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ὅμως διέπραξε τὸ πιὸ στυγερὸ ἔγκλημα.

Ὁ πατέρας τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ λεγόταν **Σέργιος** καὶ ἦταν ὑψηλόβαθμος ἀξιωματοῦχος τοῦ χαλίφη τῆς Συρίας Ἀβδούλ Μελέκ· ἦταν ὑπουργὸς τῶν οικονομικῶν. Ἡ ἀρετὴ του ἐκτιμήθηκε ἀπὸ τὸν Σαρακηνὸ ἐκείνον ἄρχοντα, κι ἀπὸ τὴ θέσι ποὺ κατεῖχε πολλοὺς εὐεργέτησε.

Ὁ υἱὸς τοῦ Ἰωάννης ἦταν εὐφυής. Καὶ ὁ καλὸς του πατέρας ὁ Σέργιος φρόντισε γι' αὐτόν, καθὼς καὶ γιὰ ἓνα **θετὸ ἀδελφὸ του, τὸν Κοσμᾶ** (αὐτὸς ἀργότερα ἔγινε καὶ ἐπίσκοπος) ποὺ τὸν εἶχε υἱοθετήσῃ ἀπὸ εὐσπλαχνία. Ὁ

Σέργιος βρῆκε ἓνα σοφὸ Ἕλληνα μοναχὸ ἀπὸ τὴν Καλαβρία τῆς Κάτω Ἰταλίας, ποὺ εἶχε πουληθῆ ὡς δοῦλος. Ὁ Σέργιος τὸν ἐξαγόρασε καὶ τὸν ἐλευθέρωσε, κ' ἐκεῖνος ἀνέλαβε νὰ ἐκπαιδεύσῃ τὰ παιδιὰ του, τὸν Ἰωάννη καὶ τὸν Κοσμᾶ. Τοὺς δίδαξε τὰ πρῶτα γράμματα, καὶ κατόπιν φιλοσοφία, θεολογία καὶ μουσική. Ἔτσι οἱ δύο αὐτοὶ νέοι ἔγιναν ἀπὸ τοὺς πιὸ μορφωμένους ἄνδρες τῆς ἐποχῆς τους.

Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Σεργίου ὁ μουσουλμᾶνος χαλίφης προσέλαβε τὸν Ἰωάννη, λόγῳ τῶν ἐξαιρετικῶν προσόντων του, ὡς πρωθυπουργὸ τῆς Συρίας. Ἄλλ' αὐτὸς δὲν ἔμεινε γιὰ πολὺ στὴν ἐπίζηλη αὐτῆ θέσι. Σύντομα ἄφησε τὶς δόξες τοῦ κόσμου καὶ μαζί μὲ τὸν Κοσμᾶ **ἀφωσιώθηκαν στὰ θεῖα γράμματα**.

Ὅταν ὁ χαλίφης τῆς Δαμασκοῦ Ὁμάρ ὁ Β' (717-720 μ.Χ.) κίνησε διωγμὸ κατὰ τῶν Χριστιανῶν, οἱ δύο ἀδελφοὶ ἔφυγαν ἀπὸ τὴ Δαμασκό. Πῆγαν στὰ Ἱεροσόλυμα καὶ **ἔγιναν μοναχοὶ στὴν περίφημη μονὴ τοῦ Ἁγίου Σάββα**. Ἐκεῖ πλέον ἔζησε ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὅλη τὴν ὑπόλοιπη ζωὴ του. Προσευχόταν, μελετοῦσε, ἔγραφε, μέχρι ποὺ ἔκλεισε τὰ μάτια στὸ μάταιο τοῦτο κόσμον σὲ ἡλικία ἑκατὸ περίπου ἐτῶν.

Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς ὠνομάστηκε καὶ **Χρυσορρός**. Τί θὰ πῆ χρυσορρός; Τὸ στόμα του, δηλαδή, ἦταν ἓνας ποταμὸς ποὺ ἔρρεε χρυσό, κατέβαζε χρυσάφι. Ὅπως ὁ ἄλλος Ἰωάννης ὠνομάστηκε *Χρυσόστομος*, ἔτσι αὐτὸς ὠνομάστηκε *Χρυσορρός*.

***

Χαρακτηριστικὸ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ εἶνε, ὅτι ὑπῆρξε ἀγωνιστής. **Ἀγωνιστὴς ἐναντίον τριῶν ἐχθρῶν**.

✓ Πρῶτον ἐναντίον τοῦ **ἰσλαμισμού**. Σὲ διάλογο, ποὺ ἔκανε μὲ τοὺς Σαρακηνούς, τοὺς ἔδειξε, ὅτι ἓνας εἶνε ὁ ἀληθινὸς Θεός, αὐτὸς ποὺ ἀπεκάλυψε ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός· Πατῆρ, Υἱός, καὶ ἅγιον Πνεῦμα· ἅγια

Τριάς, ἐλέησον τὸν κόσμον σου! Σήμερα, ποὺ τὸ Ἰσλάμ πάει νὰ κατακτήσῃ τὴν Εὐρώπη, διαθέτουμε ἓνα τέτοιον ἀγωνιστή; Στὸ Παρίσι κλείνουν ἐκκλησίες κι ἀνοίγουν τζαμιά. Φοβερὰ χρόνια ἔρχονται καὶ γιὰ τὴν πατρίδα μας... √ Ὑπῆρξε ἀκόμα ἀγωνιστὴς ἐναντίον τῶν αἰρέσεων καὶ μάλιστα τῆς **εἰκονομαχίας**. Οἱ εἰκονομάχοι εἶχαν προστάτες βασιλεῖς καὶ αυτοκράτορες, ἰδίως τὸν Λέοντα τὸν Ἰσαυρο. Τί πίστευαν αὐτοί; Δὲν ἤθελαν νὰ βλέπουν εἰκόνες· τὶς ἔσπαζαν, τὶς ἔκαιγαν, καὶ καταδίωκαν ὄσους τὶς ἀσπάζονταν. Ὅσους προσκυνοῦσαν τὶς εἰκόνες, τοὺς ἔλεγαν εἰδωλολάτρες. Λάθος! Ὅσοι προσκυνοῦμε τὶς εἰκόνες δὲν προσκυνοῦμε εἰδῶλα – αὐτὸ ποὺ μᾶς κατηγοροῦν καὶ σήμερα τὰ ἐγγόνια τοῦ Ἀρείου, οἱ χιλιασταί, ποὺ εἶνε ἓνα εἶδος εἰκονομάχων. Ὁ ἱερὸς Δαμασκηνὸς μὲ εἰδικὸ σύγγραμμά του ἀπέδειξε, ὅτι ἄλλο *λατρεία* καὶ ἄλλο *τιμὴ* (=τιμητικὴ προσκύνησις) τῆς εἰκόνος· διαφέρει τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλο. Ἔλεγε λοιπόν· Ὁ Θεὸς εἶνε ἀόρατος· κανεὶς δὲν τὸν εἶδε. Γι' αὐτὸ δὲν τὸν ζωγραφίζουμε, δὲν ὑπόκειται σὲ ζωγραφικὴ. Ἄλλ' ἀφ' ὅτου κατῆλθε ἀπὸ τὸν οὐρανὸ στὴ γῆ καὶ ἔγινε ἄνθρωπος καὶ ἔλαβε σάρκα ἀπὸ τὴν ὑπεραγία Θεοτόκο, ἔγινε πλέον ὁρατός. «*Ῥφθῆ*» τοῖς ἀνθρώποις (Λουκ. 24,34. Πράξ. 13,31. Α' Κορ. 15,5-8 κ.ά.). Ὁ ἀόρατος –αὐτὸ εἶνε τὸ μεγαλεῖο τῆς θρησκείας μας– ἔγινε ὁρατός. Καὶ τότε πλέον ἔχει θέσι ὁ χρωστήρας, μπορεῖ ἓνας ζωγράφος νὰ τὸν ζωγραφίσῃ. Καὶ ζωγραφίζονται εἰκόνες· ὁ Χριστὸς ὡς ἄνθρωπος, ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος, οἱ ἅγιοι καὶ οἱ μάρτυρες. Αὐτὰ εἶπε ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνός, καὶ ἔτσι ἀναστηλώθηκαν οἱ ἅγιες εἰκόνες. Ἦταν ἓνας ἀπὸ τοὺς προμάχους τῆς ἀναστηλώσεως.

√ Ἄλλ' ὁ σπουδαιότερος ἀγώνας τοῦ ποιός ἦταν; Ἐὰν νίκησε τὸ Ἰσλάμ, ἐὰν νίκησε τὶς αἱρέσεις, εἶνε διότι εἶχε νικήσει πρῶτα – ποιόν; Τὸν ἑαυτὸ του! Μάλιστα· ἀγωνίστηκε ἐναντίον τοῦ «*παλαιοῦ ἀνθρώπου*» (Ῥωμ. 6,6. Ἐφ. 4,22. Κολ. 3,9). Γιατὶ ὅλοι μέσα μας κρύβουμε τὸν ἐχθρό. Καὶ ὁ ἐχθρὸς εἶνε τὸ ἐγὼ μας, τὸ ἁμαρτωλὸ ἐγὼ τοῦ ἀνθρώπου, ποὺ ἐκδηλώνεται ὡς πολυκέφαλο κακὸ μὲ τρεῖς κεφαλές· φιληδονία, φιλοδοξία, φιλαργυρία. Τὰ τρία αὐτά, ποὺ δέρνουν τὴν ἀνθρωπότητα, αὐτὰ πολέμησε ὁ ἅγιος Ἰωάννης. Μὲ τί ὄπλο; Μὲ μιὰ λέξι, λέξι ποὺ ὁ κόσμος τὴ μισεῖ. Ξέρετε ποιά εἶνε; **Ὑπακοή**. Δὲν ὑπάρχει πλέον ὑπακοή. Δὲν ὑπακούουν οὔτε ἡ γυναίκα στὸν ἄντρα, οὔτε τὰ παιδιὰ στὸν πατέρα, οὔτε οἱ πολῖτες στοὺς ἄρχοντες, οὔτε οἱ Χριστιανοὶ στοὺς ἱερεῖς. Ἐκεῖνος ὅμως ἦταν ὑπάκουος. Ὑπήκουε ποῦ; Σὲ ἓνα κατώτερό του,

σὲ ἓναν ὀλιγογράμματο ἀσκητή. Ὑπήκουε ὄχι μόνο σ' αὐτὰ ποὺ φαίνονται λογικά, ἀλλὰ καὶ σ' αὐτὰ ποὺ φαίνονταν παράλογα. Ὑπήκουε μέχρι θανάτου. «*Ὑπακοὴ ζωῆ, ἀνυπακοὴ θάνατος*», εἶνε δόγμα τοῦ μοναχισμοῦ.

Ὑπάρχουν βέβαια τώρα μοναχοὶ ποὺ ἐφαρμόζουν τὸ μοναχικὸ ἰδεῶδες· οἱ περισσότεροι ὅμως δὲν ὑπακούουν. Ἀλλὰ μήπως καὶ στὰ ἱεραποστολικά πρόσωπα ποὺ συγκροτοῦν ἀδελφότητες ὑπάρχει ὑπακοή; Λένε «ὁ πατέρας μας ὁ πατέρας μας»· ἀλλὰ «πατέρας τους» εἶνε ἐφ' ὅσον λέει τὰ ἀρεστὰ σ' αὐτούς. Ὁταν ἐλέγξῃ τὸ κακὸ καὶ ὑποδείξῃ τὰ δέοντα καὶ συστήσῃ τὰ πικρὰ φάρμακα ποὺ θεραπεύουν, ἔξανίστανται. Ὑπακοὴ λοιπὸν κ' ἐσεῖς, ἀγαπητοί μου. Διαφορετικά, ἔχετε μεγάλη εὐθύνη. Τὸ εἶπε καθαρὰ ὁ Χριστὸς (βλ. Λουκ. 10,16).

* * *

Παράδειγμα ὑπακοῆς ὁ ἅγιος Ἰωάννης. Ὑπήκουσε δέ, μολονότι ἦταν **πολυτάλαντος**. Ἦταν ὄχι μόνο δεινὸς **θεολόγος**, ἀλλὰ καὶ **ὑμνογράφος**. Ἡ ἴδια ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος, γράφει τὸ συναξάριό του, ἐμφανίσθηκε στὸ γέροντά του καὶ τοῦ ἔδωσε ἐντολή, νὰ ἐπιτρέψῃ στὸ μαθητὴ του νὰ συνθέσῃ ὕμνους. Ἔτσι ὁ Ἰωάννης ἄρχισε νὰ γράφῃ ὕμνους μοναδικούς, στὰ Χριστούγεννα, στὴ Μεταμόρφωσι, στὴν Πεντηκοστή. Τὸ λαμπρότερο ὅμως ποίημά του εἶνε ὁ κανόνας τοῦ Πάσχα· «*Ἀναστάσεως ἡμέρα, λαμπρυνθῶμεν λαοί...*», «*Νῦν πάντα πεπληρωταὶ φωτός...*». Ὑψος! Εἶνε ἓνας Πίνδαρος τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ἐπειδὴ τὰ ποιήματά του εἶνε σὲ ἀρχαία γλῶσσα, ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης τὰ ἐρμήνευσε γράφοντας ἓνα σπουδαῖο βιβλίον, τὸ **Ἑορτοδρόμιον**· σᾶς τὸ συνιστῶ.

Ὡς ὕμνωδὸ τῆς Ἐκκλησίας, οἱ **ἱεροψάλτες** τὸν ἔχουν **προστάτη**. Ἄς τὸν ἔχουν ὅμως καὶ **ὑπόδειγμα**, ψάλλοντας μὲ συναίσθησι, μὲ πίστι, καὶ μὲ ταπεινώσι. Διότι ἀνώτερα ἀπὸ τοὺς ψάλτες στὶς ἐκκλησίες ψάλλουν στὴ φύσι τὰ ἀηδόνια· καὶ ἀνώτερα ἀπὸ τὰ ἀηδόνια ψάλλουν στὸν οὐρανὸ οἱ ἄγγελοι. Τὸ πιστεύετε, ἀδελφοί μου; Ἐρχεται ἡμέρα μεγάλη, κατὰ τὴν ὁποία ὄχι στὴ γῆ ἀλλὰ στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, ὄχι πλέον ψάλτες, ὄχι πλέον ἀηδόνια, ἀλλὰ ἀγγέλους καὶ ἀρχαγγέλους θ' ἀκούσουμε νὰ ψάλλουν αἰωνίως «*Ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος Κύριος σαβαώθ*», «*πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης σου*» (Ἠσ. 6,3 καὶ θ. Λευτ.).

Εἶθε ὁ Θεὸς νὰ μᾶς ἀξιώσῃ νὰ ἀκούσουμε τὴ συναυλία ἐκείνη τῶν ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων, γιὰ νὰ ὑμνοῦμε Πατέρα Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα εἰς αἰῶνα αἰῶνος· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**

Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία, ἡ ὁποία ἐγίνε στὸν ἱ. ναὸ Ἁγ. Παντελεήμονος Φλωρίνης τὴν 3-12-1989 Κυριακὴ ἑσπέρας.
Καταγραφή, σύντμησις καὶ βελτίωσις 4-12-2002, ἐπανέκδοσις καὶ μετονομασία 5-11-2018.

Τὸ φυλλάδιον διανέμεται ἀπὸ τὸν Ἱεραποστολικὸ Σύλλογο Κυριακῆ, τηλ: 23510 22183 – Κατερίνη,

Στὸ διαδίκτυο στὸν ἰστότοπο: <http://www.iskiriaki.com>

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaafl@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΓ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1306 ²	Τοῦ ἁγίου Νικολάου Πέμπτη 6 Δεκεμβρίου 2018 (2006)	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
---	---	---

Θαυματοργὸς καὶ σήμερα

Ὁ ἅγιος Νικόλαος, ἀγαπητοί μου, ὁ ἐπίσκοπος Μύρων τῆς Λυκίας τοῦ ὁποίου τὴν ἐπέτειο μνήμη ἐορτάζουμε, εἶνε ἓνας ἀπὸ τοὺς μεγάλους ἁγίους, ἀστέρι πού λάμπει στὸν πνευματικὸ οὐρανὸ τῆς Ἐκκλησίας μας. Εἶνε **πολύ ἀγαπητὸς** στὸν ὀρθόδοξο λαό, ἰδιαιτέρως δὲ στὴν ἀγαπητὴ μας πατρίδα. Τρεῖς χιλιάδες νησιάκια ἔχει ἡ πατρίδα μας, μικρὰ καὶ μεγάλα, πού σὰν κύκνοι κολυμποῦν μέσα στὰ γαλανὰ νερὰ τῶν θαλασσῶν μας· καὶ δὲν ὑπάρχει νησάκι, καὶ τὸ μικρότερο ἀκόμα, πού νὰ μὴν ἔχη ναὸ ἀφιερωμένο στὸν ἅγιο Νικόλαο. Εἶνε ἐκκλησιάκια πού ἔχτισαν οἱ ναυτικοί μας, οἱ ὁποῖοι παλεύουν μέρα καὶ νύχτα στὰ ἄγρια κύματα τῶν ὠκεανῶν, καὶ σῶζονται· ναί, σῶζονται διὰ τῶν πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου Νικολάου. Καὶ ὄχι μόνο στὰ νησιά μας τὰ εὐλογημένα, ἀλλὰ καὶ σ' ὅλη τὴ χώρα, ὅπου κι ἂν πᾶμε, ὑπάρχουν ἐκκλησιάκια τοῦ ἁγίου Νικολάου. Μὰ καὶ σὲ ὅλη τὴν Ὁρθοδοξία, καὶ στὴ Σερβία καὶ στὴ Βουλγαρία καὶ στὴ Ρουμανία καὶ στὴ Ρωσία, παντοῦ ὅπου ὑπάρχουν ὀρθόδοξοι Χριστιανοί, τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου Νικολάου εἶνε γνωστό. Στὴν πατρίδα μας τὴν ἡμέρα αὐτὴ χιλιάδες –τὶ λέω–, ἑκατοντάδες χιλιάδες Χριστιανοὶ ἐορτάζουν τὴ μνήμη του, διότι φέρουν τὸ ὄνομά του.

Ὁ ἅγιος Νικόλαος ὑπῆρξε **θαυματοργός**, εἶχε δηλαδὴ τὸ χάρισμα ἀπὸ τὸ Θεὸ νὰ κἀν θαύματα. Ποιὰ εἶνε τὰ θαύματα τοῦ ἁγίου Νικολάου, μπορεῖτε νὰ τὰ δῆτε στὸ συναξάριό του πού εἶνε πολὺ συγκινητικό. Ἐγώ, ἀπὸ τὸ πλῆθος τῶν θαυμάτων τοῦ ἁγίου, θέλω ν' ἀναφέρω ἐδῶ ἓνα μόνο, τὸ ὁποῖο μοῦ ἔχει προκαλέσει ἰδιαίτερη ἐντύπωση καὶ συγκίνηση· θὰ ἐξηγήσω ἐν συνεχείᾳ τὸ λόγο γιὰ τὸν ὁποῖο μὲ ἔχει συγκινήσει ἰδιαιτέρως.

***

Στὴν ἐποχὴ τοῦ ἁγίου Νικολάου ζοῦσαν, ἀγαπητοί μου, **τρεῖς στρατηγοί**, ἔνδοξοι ἄνδρες ἀξιωματικοί, ἥρωες πού εἶχαν νικήσει κατ' ἐ-

πανάληψιν τὰ βαρβάρικα στίφη πού ἐπιτίθεντο ἐναντίον τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας. Εἶχαν σώσει τὸ λαό, καὶ γι' αὐτὸ ἦταν λαοφιλεῖς. Ἀκόμα δὲ ἦταν ἀγαπητοὶ καὶ στὸν ἅγιο· ὁ ἅγιος Νικόλαος σὲ μία περίπτωσι τοὺς ἐπέπληξε, διότι εἶχαν κάνει κακὴ χρῆσι τῆς ἐξουσίας (ὄχι οἱ ἴδιοι ἀλλὰ οἱ στρατιῶτες), καὶ τότε αὐτοὶ δὲν φάνηκαν ἀπειθεῖς σ' αὐτὸν ἀλλὰ πειθάρχησαν. Ξέρετε ὅτι συχνὰ αὐτοὶ πού κατέχουν ὑψηλὰ ἀξιώματα, στρατηγοὶ κ.λπ., δὲν δέχονται οὔτε μῦγα στὸ σπαθὶ τους· οἱ στρατηγοὶ αὐτοὶ ὅμως, ταπεινοί, δέχτηκαν τὶς ἐπιπλήξεις τοῦ ἁγίου Νικολάου, συμμορφώθηκαν μὲ τὶς ὑποδείξεις του, καὶ τιμώρησαν τοὺς στρατιῶτες καὶ ἀξιωματικούς τους πού εἶχαν κάνει κατάχρησι τῆς ἐξουσίας τους σὲ ἀνωμάλους καιροὺς.

Ἦταν λοιπὸν πολὺ ἀγαπητοί. Ἀλλὰ τὰ ἀνθρώπινα πράγματα εἶνε μάταια· «*ματαιότης ματαιότητων, τὰ πάντα ματαιότης*» (Ἐκκλ.1,2). Συχνὰ ὁ ἄνθρωπος πέφτει ἀπὸ τὸ ὕψος στὸ βάθος. Οἱ τρεῖς αὐτοὶ ῥωμαῖοι ἀξιωματικοὶ κατηγορήθηκαν ἀδίκως γιὰ συνωμοσία, καὶ λόγῳ τῶν συκοφαντιῶν πού ἐξέφανε ὁ κακὸς ἐπίτροπος τοῦ βασιλέως, ὁ ἔπαρχος Ἀβλάβιος, ἔπεσαν στὴ δυσμένεια τοῦ καλοῦ αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου. Ὁ βασιλεὺς ἀπατήθηκε, τοὺς ἀφαίρεσε τὰ ἀξιώματα, καὶ διέταξε νὰ τοὺς κλείσουν δεμένους στὶς φυλακὲς τῆς **Κωνσταντινουπόλεως**. Ἐκεῖ οἱ τρεῖς ἀθῶοι ἔμαθαν, ὅτι ἐξεδόθη ἀπόφασις ν' ἀποκεφαλισθοῦν· καὶ ξημέρωνε ἡ ἡμέρα τῆς ἐκτελέσεώς τους. Ἐκτελέσθηκαν, πραγματοποιήθηκε ἡ θανατικὴ ποινή; Ὁχι! Τί ἔγινε; Θαῦμα. Ποιὸ θαῦμα;

Τὴ νύχτα μέσ' στὴ φυλακὴ οἱ τρεῖς κατάδιχοι θυμήθηκαν τὸ Θεό, θυμήθηκαν καὶ τὸν ἅγιο Νικόλαο τὸν ἄνθρωπο τοῦ Θεοῦ. Καὶ στὴν προσευχὴ τους μὲ δάκρυα στὰ μάτια παρακάλεσαν· «Ἁγιε Νικόλαε, δὲν ἔχουμε ἄλλον προστάτη, ἐσένα ἔχουμε· κάνε τὸ θαῦμα σου, ἐλευθέρωσε κ' ἐμᾶς, ὅπως κάποτε **στὴ Λυκία**

ἐλευθέρωσες τρεῖς ἄλλους ἀνθρώπους πού ἐπρόκειτο νὰ θανατωθοῦν». Καὶ ὁ ἅγιος Νικόλαος ἔκανε τὸ θαῦμα. Τὴν ἴδια ὥρα πού αὐτοὶ ἔκαναν τὴν προσευχή τους, τὰ μεσάνυχτα, –ἄς μὴν πιστεύουν οἱ ἄπιστοι, δικαίωμά τους, ἐμεῖς πιστεύουμε ὅτι οἱ πρεσβεῖες καὶ οἱ προσευχῆς τῶν ἁγίων κάνουν θαύματα–, ἐκεῖ πού ἐκοιμῶντο ὁ αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος καὶ ὁ ἔπαρχος Ἀβλάβιος, φαίνεται στὸν ὕπνο τους ὁ ἅγιος Νικόλαος. Ἦλεγξε τὸν ἔπαρχο καὶ τοῦ εἶπε· «Τί ἔκανες; ἐγκλημάτησες μὲ τὸ νὰ διαβάλης τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς στὸν βασιλέα! Πρὶν βάψης τὰ χέρια σου μὲ τὸ αἷμα τῶν ἀθῶων, πρέπει μέχρι τὸ πρωί, προτοῦ ν’ ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος, νὰ τοὺς ἐλευθερώσης». Καὶ στὸν αὐτοκράτορα φανέρωσε, ὅτι οἱ κατάδικοι εἶνε ἀθῶοι κι ὅτι ἀπὸ φθόνο συκοφαντήθηκαν. Ἐντρομος ὁ αὐτοκράτορας ξύπνησε, καὶ μὲ διαταγή του, προτοῦ ν’ ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος, **οἱ τρεῖς στρατηγοὶ ἐλευθερώθηκαν.**

Αὐτὸ εἶνε τὸ θαῦμα τοῦ ἁγίου Νικολάου.

***

–Αὐτὰ «τῶ καιρῶ ἐκεῖνω»! θὰ πῆτε. Μὲ τέτοια μᾶς ἔχετε ζαλίσει· συνεχῶς ἀκοῦμε «τῶ καιρῶ ἐκεῖνω», «τῶ καιρῶ ἐκεῖνω», «τῶ καιρῶ ἐκεῖνω»... Δὲν ἔχετε ὅμως δίκιο, ἀγαπητοί μου. Δὲν ἦταν μόνο ὁ καιρὸς ἐκεῖνος γιὰ θαύματα. Ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ μένει ἀνεξάντλητη. Καὶ χθὲς καὶ σήμερα καὶ αὔριο καὶ μέχρι συντελείας τοῦ αἰῶνος, ἕως ὅτου ἀνατέλλει ὁ ἥλιος καὶ ρέουν οἱ ποταμοὶ καὶ λάμπουν τὰ ἄστρα στὸν οὐρανό, ἡ δύναμις τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν ἁγίων του θὰ θαυματοουργῇ. Θέλετε ἀπόδειξι;

Τὰ ἔτη 1943-45 ἦμουν **στὴν Κοζάνη**, τὴν πρωτεύουσα τῆς Δυτικῆς Μακεδονίας. Ἦταν ἡμέρες τρομερὲς γιὰ τὸ ἔθνος μας. Οἱ ἀντάρτες συνέλαβαν τριακόσους καὶ πλέον Κοζανῖτες, ἀθῶους ἀνθρώπους, τοὺς ἔκλεισαν στὴ φυλακὴ τῆς Κοζάνης καὶ ἀνεμένετο ἡ ἐκτέλεσί τους. Ἀγωνία μεγάλη σὲ ὅλη τὴν πόλι. Ξημέρωσε ἡ 6η Δεκεμβρίου, ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποία ἡ Κοζάνη ἐορτάζει τὸν ἅγιο Νικόλαο ὡς πολιοῦχο τῆς στὸν ὠραῖο ἱστορικὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου Κοζάνης. Ἐορτὴ λοιπὸν στὴν Κοζάνη, ἀλλὰ οἱ Χριστιανοὶ οὐδέποτε ἄλλοτε ἦταν τόσο λυπημένοι καὶ στενοχωρημένοι ὅσο τὴν ἡμέρα ἐκεῖνη· δάκρυα ἔτρεχαν στὰ μάτια τους. Τότε ὡς ἱεροκήρυκας τῆς πόλεως ἀνέβηκα στὸν ἄμβωνα ὑπὸ τὸ κράτος ἱερᾶς συγκινήσεως καὶ εἶπα τὰ ἐξῆς λίγα λόγια.

«Σήμερα ὁ Ἅγιος Νικόλαος Κοζάνης δὲν ἐορτάζει· σήμερα ὁ **Ἅγιος Νικόλαος πενθεῖ** καὶ κλαίει, διότι ἀθῶοι ἀνθρωποὶ εἶνε μέσα στὶς φυλακές. Ὅπως ἐκεῖνοι οἱ ἔνδοξοι στρατηγοὶ

ἦταν στὶς φυλακὲς καὶ τοὺς ἔσωσε ὁ ἅγιος Νικόλαος, ἔτσι καὶ σήμερα στὶς φυλακὲς τῆς Κοζάνης ὑπάρχουν οἱ ἀνθρωποὶ αὐτοί...».

Ἐν συνεχείᾳ, μὲ κίνδυνο τῆς ζωῆς μου, ἀπηύθυνα **ἐκκλησι δραματικὴ** στοὺς ἀντάρτες, στὸν καπετὰν - Μάρκο (Βαφειάδης), ὁ ὁποῖος κυριαρχοῦσε στὴν περιφέρεια ἐκεῖνη καὶ ἦταν σὰν θηρίο ἀνήμερο, καὶ τοὺς εἶπα· «Ἐν ὀνόματι τοῦ Ναζωραίου, ἐν ὀνόματι τοῦ δικαίου, ἐν ὀνόματι τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, εἴστε ὑποχρεωμένοι τοὺς ἀθῶους αὐτοὺς ἀνθρώπους, τὴν ἁγία αὐτὴ ἡμέρα τοῦ ἁγίου Νικολάου, νὰ τοὺς ἐλευθερώσετε...».

Ἐτσι εἶπα. Καὶ μολονότι ἀπευθυνόμουν σὲ σκληρὲς καρδιές, ἐν τούτοις ὁ ἅγιος κατευνάζει καὶ τοὺς πιὸ ἀμείλικτους χαρακτήρες. Ὅπως ὁ ἥλιος μαλακώνει τὸ κερὶ, ἔτσι **ἡ ἐπέμβασί του μαλάκωσε τὶς καρδιές** ἐκεῖνων τῶν σκληρῶν ἀνθρώπων. Τὸ ἴδιο βράδυ, προτοῦ νὰ δύσῃ ὁ ἥλιος, οἱ τριακόσοι Κοζανῖτες ἦταν ἐλεύθεροι μὲς’ στοὺς δρόμους τῆς Κοζάνης! (βλ. Ἀνδρονίκης Καπλάνογλου, Μία ζωντανὴ ἱστορία – Ὁ π. Αὐγουστῖνος Κωνσταντῆς στὴν Κοζάνη, τ. 1ος, Κοζάνη 2003, σσ. 12-13).

Νὰ λοιπὸν ὅτι καὶ τότε καὶ τώρα καὶ **πάντοτε ὁ ἅγιος Νικόλαος θαυματοουργεῖ**. Καὶ νὰ γιατί τὸ θαῦμα μὲ τοὺς τρεῖς στρατηγούς μὲ συγκινεῖ ἰδιαιτέρως. Ἐσωσε στὴ Λυκία τοὺς τρεῖς ὅταν ἦταν σωματικῶς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσωσε στὴν Κωνσταντινούπολι τοὺς τρεῖς ὅταν πλέον ἦταν στὸν οὐρανό, ἔσωσε καὶ τοὺς τριακόσους στὴν Κοζάνη ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας!

***

Ἄς τιμήσουμε λοιπὸν κ’ ἐμεῖς ἀξίως τὸν ἅγιο Νικόλαο, ἀγαπητοί μου. **Ὅλοι κάποιον Νικόλαο θὰ ἔχουμε** στὸ σπῆτι ἢ στὴ συγγένειά μας. Ἄλλοι ἔχουμε γονεῖς καὶ οἰκείους πού ἔφεραν τὸ ὄνομα Νικόλαος καὶ τώρα ἀναπαύονται εἰς τὰς σκηνὰς τῶν δικαίων, ὅπου κ’ ἐμεῖς θὰ μεταβοῦμε (κ’ ἐμένα λόγου χάριν ὁ πατέρας μου λεγόταν Νικόλαος, καὶ ἡ σημερινὴ ἐορτὴ μοῦ ὑπενθυμίζει τὴν παιδικὴ ἡλικία πού ἔζησα στὸ χωριό μου). Ἄλλοι ἔχουν πρόσωπα ἐορτάζοντα μεταξὺ τῶν ζώντων· ζοῦν σήμερα καὶ παλεύουν μέσα στὴν κοινωνία μὲ τὰ ἄγρια κύματα τοῦ ὕλισμοῦ καὶ τῆς ἀθεΐας. Ἄς παρακαλέσουμε, γιὰ μὲν τοὺς **τεθνεῶτας** νὰ τοὺς δώσῃ ὁ Θεὸς τὴν ἀνάπαυσι, γιὰ δὲ τοὺς **ζῶντας** νὰ τοὺς ἐνισχύσῃ νὰ βαδίζουν ἀπὸ δύναμι σὲ δύναμι κι ἀπὸ δόξα σὲ δόξα, ἕως ὅτου καταλήξουν στὰ σκηνώματα ἐκεῖνα ὅπου ἄγγελοι καὶ ἀρχάγγελοι καὶ ὁ ἅγιος Νικόλαος χαίρουν καὶ βασιλεύουν πλησίον τῆς ἁγίας Τριάδος· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**

Ἀπομαγνητοφωνημένη ὁμιλία, ἡ ὁποία ἐγίνε στὸν ἰ. ναὸ Ἁγίου Νικολάου πόλεως Φλωρίνης τὴν 5-12-1981. Καταγραφή καὶ σύντμησις 6-12-2006, ἐπανέδοσις 7-11-2018.

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερά Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaafl@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΕ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2143	Ἡ Γέννησις τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ Τρίτη 25 Δεκεμβρίου 2018	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Ὁ Χριστὸς εἶνε ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ

«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶ» (Λουκ. 2,14)

Λύπη, ἀγαπητοί μου, λύπη μεγάλη καὶ ἀπερίγραπτη δοκίμασαν οἱ ἄγγελοι, ὅταν εἶδαν τὸν πρωτόπλαστο μέσα στὸν κῆπο τῆς Ἐδὲμ νὰ πέφτη. Λυπήθηκαν, γιατί ἔβλεπαν τὸν ἄνθρωπο νὰ χάνη τὸν παράδεισο, ν' ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸ Θεό, τὴν πηγὴ τῆς χαρᾶς καὶ εὐτυχίας, καὶ νὰ παίρνη τὸ δρόμο τῆς ἀμαρτίας πού ἔνε γεμάτος ἀπὸ ἀγκάθια καὶ τριβόλια. **Λυπήθηκαν οἱ ἄγγελοι** τὶς στιγμὲς ἐκεῖνες τῆς πτώσεως. Καὶ ἡ λύπη ἐκείνη τῶν ἀγγέλων κράτησε αἰῶνες ὀλόκληρους· γιατί ἔβλεπαν τὸν ἄνθρωπο συνεχῶς νὰ παλεύη σ' ἓνα ἀγῶνα ἀπεγνωσμένο κατὰ τῆς ἀμαρτίας καὶ τῆς πλάνης, ἔβλεπαν τὶς πτώσεις καὶ τὰ ἀμαρτήματά του, ἔβλεπαν τὰ δάκρυα καὶ τὸ θρήνο του. Ἄκουγαν τὴν κραυγὴ τῆς ἀνθρωπότητος πού ἔκλαιγε λέγοντας· «*Ταλαίπωρος ἐγὼ ἄνθρωπος! τίς με ρύσεται ἐκ τοῦ σώματος*» τῆς ἀμαρτίας ταύτης; ποίος θὰ μὲ γλυτώσῃ ἀπὸ τὸ σῶμα αὐτῆς τῆς ἀμαρτίας; (Ρωμ. 7,24). Γι' αὐτὸ λυποῦνταν οἱ ἄγγελοι.

Ἀλλὰ νά, ἦρθε ἡ ποθητὴ ἡμέρα, **ἡ ἡμέρα τῆς μεγάλης χαρᾶς**. Ὁ Λυτρωτὴς τοῦ κόσμου ἔρχεται, «*Χριστὸς γεννᾶται*» ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας! Ἄγγελοι χαίρουν καὶ πανηγυρίζουν στὸν οὐρανό. Ὅση λύπη αἰσθάνθηκαν τότε μὲ τὴν πτώσι τοῦ ἀνθρώπου, τόση χαρὰ δοκιμάζουν τώρα βλέποντας τὸ Θεὸ νὰ ἔχη γίνει ἄνθρωπος, γιὰ νὰ ἀναπλάσῃ τὸν ἄνθρωπο, νὰ θεώσῃ τὸν ἄνθρωπο.

Χαρᾶς εὐαγγέλια λοιπόν. Οἱ ἄγγελοι σηματοδοτοῦν στρατεύματα οὐράνια καὶ κατεβαίνουν κατὰ σμήνη στὴ γῆ. Χαιρετίζουν τὸν Σωτῆρα τοῦ κόσμου. Ψάλλουν τὸ τραγούδι ἐκεῖνο πού συγκίνησε τοὺς ποιμένες καὶ συγκινεῖ τὴν καρδιὰ κάθε πιστοῦ· «*Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία*» (Λουκ. 2,14). Ἡ ἔννοια τοῦ ὕμνου αὐτοῦ εἶνε· τὸ Θεῖο Βρέφος ✓θὰ δοξάσῃ τὸ Θεό ✓θὰ φέρῃ τὸ δῶρο τῆς εἰρήνης ὥστε νὰ μὴν αἰμα-

τοκυλιέται πιά ὁ κόσμος, καὶ ✓θ' ἀποδείξῃ ὅτι ὁ Θεὸς εἶνε εὐαρεστημένος καὶ εὐχαριστημένος μὲ τὸ πλάσμα τῶν χειρῶν του.

Ἀφήνοντας γιὰ κάποια ἄλλη φορὰ νὰ ἐξηγήσουμε γιατί ὁ Χριστὸς εἶνε ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου καὶ ἡ εὐδοκία τῶν ἀνθρώπων, θὰ προσπαθήσουμε τώρα νὰ ἐξηγήσουμε σύντομα τὴν ἀρχὴ τοῦ ὕμνου· «*Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῶ*».

***

● **Ὁ Χριστὸς φανέρωσε καὶ δόξασε τὸ ὄνομα τοῦ οὐρανοῦ Πατρός.**

Πρὸ Χριστοῦ ὁ ἀληθινὸς Θεὸς ἦταν ἀγνωστος. Σκοτάδι, τὸ σκοτάδι τῆς εἰδωλολατρίας, ἦταν ἀπλωμένο παντοῦ. Ὅλα λατρεύονταν ὡς θεοὶ πλὴν τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ. Καὶ τί δὲν λάτρευαν οἱ ἄνθρωποι! καὶ στοιχεῖα τῆς φύσεως, καὶ ζῶα, καὶ ἔρπετά, καὶ ποταμούς, καὶ λίμνες, καὶ αὐτὰ ἀκόμη τὰ ξύλα καὶ τὰ λιθάρια τὰ λάτρευαν ὡς θεοὺς. Καὶ μὴ νομίσετε πὼς μόνο μικροὶ καὶ ἀγράμματοι λάτρευαν τοὺς ψεύτικους θεοὺς· καὶ αὐτοὶ οἱ φιλόσοφοι ζοῦσαν μέσα στὴν ἀτμόσφαιρα τῆς δεισιδαιμονίας καὶ εἰδωλολατρίας. Ὑπῆρξε μεγαλύτερος φιλόσοφος τοῦ ἀρχαίου κόσμου ἀπὸ τὸν Σωκράτη; Καὶ ὅμως καὶ αὐτὸν τὸν Σωκράτη τὸν εἶδαν οἱ Ἀθηναῖοι νὰ προσφέρῃ στὰ εἰδῶλα θυσία ἓναν πετεινό. Τί κατάπτωσις, τὸ μεγαλύτερο πνεῦμα νὰ θυσιάσῃ στὰ εἰδῶλα! Καὶ ἂν αὐτὸ τό ἔκανε ὁ Σωκράτης, φανταστήτε σὲ τί ἄβυσσο εἰδωλολατρίας εἶχε κατακυλίσει τὸ ἀνθρώπινο γένος. Κάθε τόπος, κάθε ἐπαρχία, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ἄλλους τοὺς κοινούς θεοὺς, εἶχε καὶ τοὺς δικούς του θεοὺς. Στὴν Ἀκαρνανία π.χ. οἱ ἀρχαῖοι Ἀκαρνανεὶς λάτρευαν ὄχι μόνο τὸ Βάκχο, τὸν Ποσειδῶνα κ.τ.λ., ἀλλὰ καὶ ποῖον ἀκόμα· τὸν ποταμὸ Ἀχελῷο! Naί, τὸν Ἀχελῷο ποταμὸ λάτρευαν ὡς θεό! Βρέθησαν ἀρχαῖα νομίσματα πού παριστάνουν τὸν Ἀχελῷο σὰν θεὸ μὲ τὴ μορφὴ ταύρου. Αὐτὸ λοιπόν πού γινόταν ἐκεῖ, αὐτὸ γινόταν καὶ στὰ

Άλλα μέρη. Κάθε τόπος εύρισκε ένα δάσος, ένα ποταμό, ένα θηρίο, για να τὸ ὑψώση σὲ θεὸ καὶ νὰ τὸ λατρεύη.

Ταλαίπωρη ἀνθρωπότητα! Ἡ εἰδωλολατρία εἶχε τόση κυριαρχία καὶ τόση δύναμι, ὥστε εύρισκε τρόπο νὰ εἰσχωρήσῃ **ἀκόμη καὶ μέσα στὸν περιούσιο λαὸ τοῦ Θεοῦ, τὸν Ἰσραήλ**. Ὁ λαὸς αὐτὸς θὰ ἔπρεπε νὰ λατρεύη τὸν ἕνα καὶ μόνο ἀληθινὸ Θεό· διότι σ' αὐτοὺς εἶχε ἀποκαλύψει ὁ Θεὸς τὸν ἑαυτὸ του. Καὶ ὁμως· ὁ λαὸς αὐτὸς ὄχι μιὰ φορά, ἀλλὰ πολλὰς φορές, παρ' ὅλες τὶς διδασκαλίες καὶ τὶς προφητείες καὶ τὰ θαύματα, λάτρευσε τὰ εἰδῶλα ποὺ λάτρευαν οἱ γειτονικοὶ λαοί. Νά· ὁ Μωυσῆς ἐπάνω στὸ ὄρος Σινὰ συνομιλεῖ μὲ τὸ Θεό, καὶ κάτω στὴν πεδιάδα οἱ γυναῖκες δίνουν τὰ σκουλαρίκια καὶ τὰ βραχιόλια τους, γιὰ νὰ κατασκευασθῇ ἕνα χρυσὸ μοσχάρι καὶ αὐτὸ νὰ τὸ λατρεύσουν ὡς ὁδηγὸ στὴν πορεία τους πρὸς τὴ γῆ τῆς ἐπαγγελίας!

● Σκοτάδι λοιπὸν βαθὺ ἐπικρατοῦσε στὸν κόσμον. Παντοῦ οἱ βωμοὶ καὶ τὰ θυσιαστήρια τοῦ ψεύδους, παντοῦ ἀνέβαινε ἡ κνίσσα ἀπὸ τὰ κρέατα ποὺ καίγονταν, παντοῦ ὠρυόταν ἡ εἰδωλολατρία. **Ποιὸς νὰ διαλύσῃ τὸ σκοτάδι αὐτό, νὰ φονεύσῃ καὶ νὰ ἐξοντώσῃ τὸ τέρας τῆς εἰδωλολατρίας;** Ἕνας καὶ μόνος βρέθηκε ἱκανός, αὐτὸς τοῦ ὁποῖου ἐορτάζουμε καὶ πανηγυρίζουμε τὴν θεία γέννησι. **Ὁ Χριστὸς** δίδαξε, καὶ ἡ διδασκαλία του σὰν βροντή, σὰν κεραυνὸς –τί λέω;–, σὰν σεισμὸς ἔσεισε τὴν εἰδωλολατρία καὶ ἔρριξε χάμω συντρίμια τὰ εἰδῶλα. *«Εἶπατε τῷ βασιλεῖ· Χαμαὶ πέσε δαίδαλος αὐλά. Οὐκέτι Φοῖβος ἔχει καλύβην, οὐ μάντιδα δάφνην, οὐ παγὰν λαλέουσιν. Ἀπέσβετο καὶ λάλον ὕδωρ»*· αὐτὸς ἦταν ὁ τελευταῖος χρησμὸς τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν.

Ὁ Χριστὸς ἔφερε εἰς πέρας τὸ μέγα τοῦτο κατόρθωμα. Φονεύει τὸ τέρας τῆς εἰδωλολατρίας, καὶ στὴ θέσι τῶν ψευδῶν θεῶν ὑψώνει τὸν ἀληθινὸ Θεό, ἀποκαλύπτει ἐνώπιον τοῦ κόσμου τὴν εἰκόνα τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ. **᾿Ω πόσο ὠραία εἶνε ἡ εἰκόνα τῆς θεότητος** ποὺ μᾶς παρουσιάζει ὁ Χριστὸς! Ὁ Θεὸς δὲν εἶνε ὁ φοβερὸς θεός, ποὺ οἱ κεραυνοὶ τῆς ὀργῆς του φαίνονταν ὅτι αὐλακώνουν τὸ στερέωμα τῆς παλαιᾶς διαθήκης. Ὁ Χριστὸς δίνει στὸ Θεὸ τὸ ὠραιότερο ὄνομα· τὸν ὀνομάζει **«πατέρας»**. Καὶ μᾶς διδάσκει νὰ τοῦ ζητοῦμε τὴ βοήθειά του, τὴν προστασία του, τὸ ἔλεός του, γιὰτι εἶνε ὁ πανάγαθος πατέρας μας, ποὺ δὲν ἀφήνει οὔτε ἕνα σπουργιτάκι νηστικό. Μᾶς δίδαξε νὰ τοῦ λέμε *«Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς...»* (Ματθ. 6,9), κι ἀπὸ τότε τὸ λέει ὁ Χρι-

στιανός, καὶ ἡ καρδιά του πλημμυρίζει ἀπὸ ἅγια αἰσθήματα ἀγάπης καὶ ἀφοσιώσεως.

Καὶ μόνο ὡς πατέρα φιλόστοργο μᾶς παρουσίασε ὁ Χριστὸς τὸ Θεό; Μᾶς τὸν παρουσιάζει καὶ ὡς **πνεῦμα** παντοδύναμο καὶ πανταχοῦ παρόν. *«Πνεῦμα ὁ Θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν»* (ἰω. 4,24). Καὶ τὰ ἀθάνατα αὐτὰ λόγια του τὰ θαύμασε ἀκόμα καὶ ἕνας ἄπιστος Ρενάν. Ὁ Θεὸς **εἶνε πανταχοῦ παρών**, βρίσκεται παντοῦ· αὐτὴ ἡ ἀλήθεια ἔμενε ἄγνωστη στὸν ἀρχαῖο κόσμον. Οἱ Ἰουδαῖοι νόμιζαν ὅτι ὁ Θεὸς λατρεύεται μόνο στὰ Ἱεροσόλυμα στὸ ναὸ τοῦ Σολομῶντος, οἱ Σαμαρεῖτες νόμιζαν ὅτι λατρεύεται μόνο στὸ ὄρος Γαριζίν, οἱ εἰδωλολάτρες νόμιζαν ὅτι λατρεύεται μόνο μέσα στοὺς ναοὺς τῶν εἰδῶλων. Ἄλλὰ ἐδῶ ἡ Καινὴ Διαθήκη μᾶς λέει, ὅτι ἡ ἰδέα αὐτὴ εἶνε ἐσφαλμένη. Ἄνθρωπε, λέει, ὁ Θεὸς εἶνε παντοῦ· ζῆς ἐν τῷ Θεῷ, κινεῖσαι ἐν τῷ Θεῷ (βλ. Πράξ. 17,28), ἀποθνήσκεις ἐν τῷ Θεῷ· συνεπῶς μπορεῖς νὰ ἐπικοινωνήσῃς μὲ τὸ Θεὸ ὅπουδήποτε κι ἂν βρίσκεσαι πάνω στὴ γῆ καὶ νὰ τὸν λατρεύῃς νοερά. Ἡ προσευχὴ εἶνε τὸ τηλεγράφημά σου, μὲ τὸ ὁποῖο μπορεῖς ν' ἀποστέλλῃς ταχύτητα τὰ μηνύματά σου στὸν οὐράνιο Πατέρα.

● Νά λοιπὸν γιατί ὁ Χριστὸς εἶνε ἡ δόξα τοῦ Θεοῦ· διότι διέλυσε τὸ σκοτάδι τῶν εἰδῶλων, διότι γκρέμισε τὰ ψεύτικα εἰδῶλα, διότι φανέρωσε στὸν κόσμον τὸν ἀληθινὸ Θεό. Μᾶς ἔδειξε τὸν Πατέρα τὸν φιλόστοργο, μᾶς δίδαξε τὴν ἀληθινὴ λατρεία.

***

Ἄναλογίζεσθε, ἀγαπητοί μου, σὲ τί σκοτάδι θὰ ζούσαμε ἂν δὲν ἐρχόταν στὸν κόσμον ὁ Χριστὸς; Θὰ λατρεύαμε ἀκόμη τὰ εἰδῶλα, θὰ λατρεύαμε τὰ κτίσματα. Μήπως αὐτὸ δὲν γίνεται ἀκόμη στὰ ἔθνη ποὺ δὲν γνώρισαν τὸ Εὐαγγέλιο; Νά χῶρες τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Ἀσίας. Νά π.χ. ἡ Ἰαπωνία, κράτος μεγάλο· ἐκεῖ δὲν ἔλαμψε ἀκόμη τὸ φῶς τοῦ Χριστοῦ, γι' αὐτὸ οἱ Ἰάπωνες λατρεύουν 8.000 θεότητες, καὶ ὡς πρώτη θεότητα λατρεύουν τὸν ἥλιο.

Ἐμεῖς, ἀδελφοί μου, ἂς δοξάσουμε τὸ Θεό. Μᾶς ἔστειλε τὸν Υἱό του, καὶ πρῶτο ἀπὸ τὰ ἔθνη τὸ Ἑλληνικὸ εἶδε **τὸ φῶς τῆς θεογνωσίας**. Ἄς μείνουμε λοιπὸν στὸ φῶς αὐτό. Ἄς *«μὴ καταλάβῃ ἡμᾶς ἡ σκοτία»* (ἰω. 12,35). Ἄς ἐνώσουμε τὴ φωνή μας μὲ τὶς φωνὲς τῶν ἀγγέλων καὶ ἂς ποῦμε μαζί τους· *«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία»* (Λουκ. 2,14).

(f) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος